

De specialespecifikke kurser i neurokirurgi

- møde den 24. september 2012

Uddannelsesudvalget under Dansk Neurokirurgisk Selskab afholdte møde om de specialespecifikke kurser med det formål at finde ud af, om der er behov for ændringer til de specialespecifikke kurser og hvis ja, starte en afklaring af hvilke ændringer, der bør foretages.

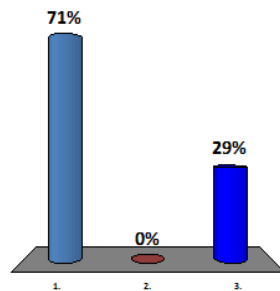
Mødet blev ledet af hovedkursusleder (HKL) Gorm von Oettingen. Deltagerne var neurokirurger med særlig interesse og opgaver inden for neurokirurgisk uddannelse, herunder delkursusledere, professorer, uddannelsesansvarlige overlæger, uddannelseskoordinerende yngre læger og postgraduate kliniske lektorer.

Skal der ske ændringer til de specialespecifikke kurser?

Der blev indledningsvis stillet en række spørgsmål til salen for at afdække deltagernes holdning til de specialespecifikke kurser i neurokirurgi.

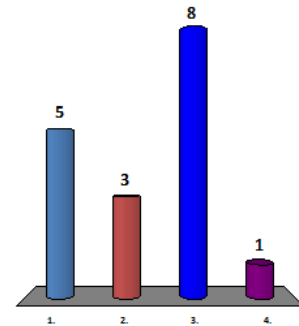
Er der grund til at lave ændringer i de specialespecifikke kurser i neurokirurgi?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke

Hvad er vigtigst at få ændret?

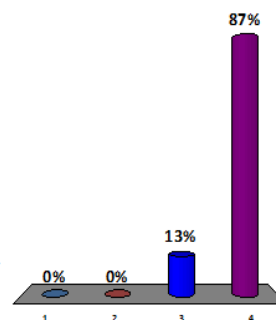
1. Kursusrækken skal laves om, for jeg synes ikke, vi har de rigtige kurser
2. Vi har de rigtige kurser, men indholdet skal opdateres
3. Vi har de rigtige kurser, men form og undervisningsmetoder skal opdateres
4. Vi skal slet ikke have teoretiske kurser

Der blev spurgt til hvordan det, kursisten lærer på kurserne, anvendes på afdelingerne.

Bruger din afdeling det som kursisten har lært på kursus?

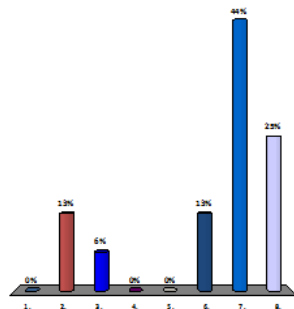
1. Kursisten bliver bedt om at lave undervisning i afd. efter kursus
2. Kursisten bliver bedt om at opdatere instrukser efter kursus
3. Det er kursistens opgave at fortælle hvordan afdelingen kan bruge den nye viden
4. Nej, hverken kursisten eller afdelingen gør noget for at bruge den nye viden

Der blev spurgt hvilket indhold, der var brug for mere af /mindre af.

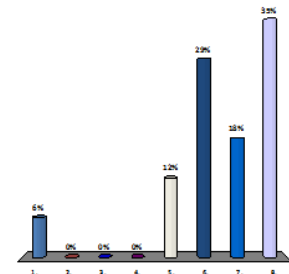
Hvor har vi især brug for mere indhold på kurserne?

1. Neuroonkologi
2. Færdighedskursus
3. Akut neurologi og neurokirurgi
4. EANS/SNS
5. Socialneurologi
6. Klinisk og Paraklinisk neurologi
7. Andre områder
8. Ved ikke

Vi har 210 timer. Hvor kan vi bedst undvære noget?

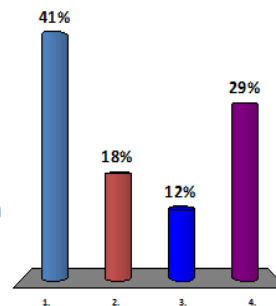
1. Neuroonkologi
2. Færdighedskursus
3. Akut neurologi og neurokirurgi
4. EANS/SNS
5. Socialneurologi
6. Klinisk og Paraklinisk neurologi
7. Der kan ikke undværes noget
8. Ved ikke

Ligesom der blev spurgt hvad der ønskes forbedret ved form og undervisningsmetoder.

Hvad bør især laves om ved form og undervisningsmetoder på kurserne?

1. Mindre forelæsning og mere aktiverende undervisning
2. E-learning
3. Hjemmeopgaver i samarbejde med arbejdspladsen
4. Indføre test eller anden kompetencevurdering efter kursus

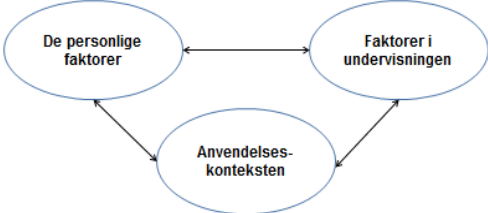

Det perfekte kursus

Der blev på mødet gennemført et gruppearbejde, hvor opgaven var at identificere, hvad der skulle gøres før, under og efter et specialespecifikt kursus for at sikre den bedst mulige kompetenceudvikling.

Gruppearbejdet tog udgangspunkt i Bjarne Wahlgrens teori om transfer mellem uddannelse og arbejde, og hvilke faktorer der bidrager til, at det, vi lærer i undervisningen, efterfølgende anvendes i en arbejdssituation.

 <h3>Tre samspillende faktorer i kompetenceudvikling</h3> <p style="text-align: right;">10</p>	<h3>Gruppearbejde 1</h3> <ul style="list-style-type: none"> • Det perfekte kursus - overordnet Hvordan sikres kompetenceudviklingen før, under og efter kursus? <ul style="list-style-type: none"> – Personlige faktorer (behov for læring, målsætning og forpligtigelse) – Gruppe 1 afrapporterer i plenum i 10 min inkl diskussion – Faktorer i undervisningen (metoder, (undervisere (de rigtige, pædagogik, kollegial feedback)) – Gruppe 2 afrapporterer i plenum i 10 min inkl diskussion – Anvendelseskonteksten (Fagets faglige udvikling – hvad skal der undervises i, understøttende miljø, systematisk opfølgning, kobling til daglig klinik) - Gruppe 3 afrapporterer i plenum i 10 min inkl diskussion
---	--

Personlige faktorer

Før kurset:

- Ansvar (den enkeltes, lave målsætning sammen med vejleder før kurset, lave kompetencekort for kursus)
- Timing
- Eksamen/evaluering

På kurset:

- Mix foredrag/cases
- Diskussioner/erfaringer (rum til at tale om komplikationer og fejl)
- Akademisk kursus (sikre niveau)
- Sociale aktiviteter (netværk af folk, man skal arbejde sammen med)

Efter kurset:

- Afsluttende eksamen (delte meninger om dette!)
- Opfølgning (til kursist efter kursus)
- Evaluering af kursist og forløb sendes til afdelingen
- Kursist afrapporterer til afdelingen

Faktorer i undervisningen

- Kende modtagergruppens forudsætninger
- Forudsætte at "basal viden" er kendt (præ-test)
- Gruppering i interaktive grupper efter vidensniveau
- Forløb før-under kursus med prætest før eller ved start af kursus samt vægt på vekslen mellem katedral undervisning og interaktive aktiviteter, afsluttende med en test
- Coaching/supervision med feedback til undervisere (blev tilføjet til afrapporteringen ved gennemgangen)

Anvendelseskonteksten

- Integration af kursus og uddannelse i afdelingen (før-under-efter). Læringsmål eller opgave forud for kursus.
- Kursist kender teori → skal lære at bruge den
- 10/90, dvs. 10 % katedral undervisning og 90 % anden form for undervisning

Ændringer til kursusrækken

Der blev efterfølgende arbejdet i plenum med forslag til forbedringer af kursusrækken, herunder både hvad der kan undværes og hvad der bør tilføjes, da der maksimalt må afholdes 210 timers obligatoriske specialespecifikke kurser i hoveduddannelsen.

- 1) **De internationale kurser EANS/SNS fastholdes.** Der blev talt om evt. kun at anvende det ene af kurserne, da der ingen forskel er på indholdet – og det netværksmæssigt ville være en fordel om alle danske neurokirurger deltog i samme kursusammenhæng. Dette blev dog fravalgt til dels af praktiske grunde, da der kun er begrænset antal pladser til danske deltagere på EANS. Kursusbeskrivelse skal udarbejdes i hht SST retningslinier (Marianne Juhler og Bertil Romner for hhv EANS og SNS).
- 2) **Der bør ikke være dubletter i kursusrækken.** På de nationale kurser, der gennemføres sammen med neurologerne, er der samme indhold som på de internationale kurser. Det drejer sig om **Rygsygdomme, Neuroonkologi**, samt til dels om **Akut neurologi og neurokirurgi**.
- 3) For kurser, der holdes sammen med **neurologerne**, skal der **ses isoleret på kursernes værdi for neurokirurger**. Det betyder at arbejdsgruppen også anbefaler at kurset klinisk neurologi fravælges idet kursus ikke beskæftiger sig med relevante neurokirurgiske problemstillinger. Kurset i **Akut neurologi og neurokirurgi** tilgodeser igen deltagelse af neurologerne på kursus med det resultat at det faglige niveau som omhandler neurokirurgi bliver for lavt. Ydermere dækkes mange af emnerne på de udenlandske kurser.
- 4) Færdighedskurset anbefales bevaret. Underviserne bør forankres mere bredt fra flere afdelinger. Ansvar herfor påhviler HKL.
- 5) Der ønskes udviklet nyt/nye kursus/kurser, hvor der arbejdes med **emner på tværs af neurokirurgien** med baggrund i de teoretiske emner som de internationale kurser dækker. Kursus skal oplære deltagerne i systematisk tænkning og at kunne anvende den teoretiske viden som læres på de udenlandske kurser i den daglige kliniske praksis. Formålet er at tage udgangspunkt i neurokirurgiske patientforløb og diskutere klinisk beslutningsteori. Der skal være fokus på opbygning og vedligeholdelse af netværk blandt deltagerne. Ligesom der skal være fokus på cases og sammenhæng mellem kursus og klinik. Der skal endvidere være fokus på pædagogikken herunder undervisningens form og metoder.

Følgende fokusemner blev nævnt som kandidater til denne nye type kursus:

- Teamtræning (med anæstesiologer, radiologer, neurologer m.fl.)
- Klinisk beslutning
- Den svære samtale
- organdonation
- Patientforløb
- Diagnostik og behandlingsmæssige dilemmaer
- Patientsikkerhed
- Ethiske dilemmaer ved livets afslutning
- Prioritering i Sundhedsvæsenet
- Nationale guidelines eller klinisk blik
- Patienters retsstilling
- Kompetencevurdering – test/eksamen: Skal vise progression i den enkeltes læring og i forhold til gruppen. Da disse kurser vil omfatte alle i hoveduddannelsesstilling vil kursisterne være på forskelligt niveau, og det er derfor ventet at de klarer sig forskelligt. Testresultatet skal bl.a. bruges til feedback på om kursisten klarer sig som forventet i forhold til deres tidmæssige placering i hoved uddannelsen

Næste skridt

Med baggrund i mødet anbefaler vi bestyrelsen i DNKS:

DNKS informerer SST og Dansk Neurologisk Selskab at DNKS fra 2014 trækker sig ud af følgende fælles kurser idet de dubleres af de udenlandske kurser:

Akut neurologi og neurokirurgi – 3 dage

Neuroonkologi – 3 dage**Klinisk og paraklinisk neurologiske undersøgelser – 3 dage**

Med andre ord at ingen neurokirurgiske kursister deltager i disse ovennævnte kurser fra 2014. Vi kan fortsat være behjælpelig med at rekruttere undervisere men trækker os ud af kursusledelsen på HKL- og delkursusleder niveau. Kursusrevisionen fordrer formentlig en mindre revision af den neurokirurgiske målbeskrivelse.

Fra 2014 vil de specialespecifikke kurser i neurokirurgi bestå af:

Socialneurologi: 1 dag fælles med neurologerne – placeres i sidste fase af uddannelsen. Eneste fælleskursus med neurologer som bibeholdes.

Færdighedskursus – 5 dage (uændret) – placeres i fase 1 af uddannelsen.

Udenlandske kurser (EANS eller SNS) – 20 dage (uændret) – 5 dage over 4 år som uddannelsen varer.

Nyt kursus: Klinisk beslutningsteori i neurokirurgi – 2 dage hvert år over 4 år som uddannelsen varer – dvs 8 dage i alt. Deltagere over denne 4-årige cyklus er alle læger i hoveduddannelsen.

Det blev besluttet, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe under DNKS:

- kommissorium for arbejdsgruppen:
 - o Udvikle nyt kursus: **Klinisk beslutningsteori i neurokirurgi**
 - o Fremme transfer mellem kursus og klinik
 - o Forbedre pædagogik og undervisningens form og metoder, herunder overveje kompetencevurdering af kursister.

HKL Gorm von Oettingen anbefaler at hver afdeling udpeger to repræsentanter som skal indgå i den arbejdsgruppe som skal udarbejde et kursuskatalog omhandlende det nye kursus. I arbejdsgruppen skal indgå ledende overlæger, professorer, UAO, UKYL, Aarhus Universitet samt HKL i neurokirurgi.

HKL ansøger SST oktober 2012 om økonomisk dækning til at udarbejde det nye kursus i samarbejde med Aarhus Universitet – Center for Medicinsk Uddannelse. Der påtænkes et 2 dages internat med udarbejdelse af kursuskatalog samt 1 dages kursus med emnet "Train the Trainer" herunder oplæring i kollegial feedback.

E-learning

Viola Olesen og Jørgen Degn præsenterede neurowiki og neurokirurgisk e-learning. Se neurowiki.dk

Deltagere:

Aarhus: Gorm von Oettingen, Carsten Kock-Jensen, Frederikke Rosendal, Jens Chr. Hedemann Sørensen, Bo Bergholt, Peter Duel

RH: Jannick Brennum, Marianne Juhler, Bertil Romner, Viola Olesen, John Hauerberg

Glostrup: Jørgen Degn, Jesper Lundberg

Ålborg: Rene Laursen, Morten Zebitz

Odense: Mogens Tange, Mette Schulz, Torben Slott Jensen

Aarhus Universitet: Peder Charles, Marie Roesgaard

Afbud: Vagn Eskesen, Per Rochat, Thomas Pensbo, Flemming Bang, Anders Mortensen

Mvh

Gorm von Oettingen, Peder Charles og Marie Roesgaard 19-10-2012